

N:o 122.

Af herr **K. Starbäck** m. fl., om anslag för höjande af
fonden för fiskerinäringens befrämjande.

Den vid 1891 års riksdag inrättade fonden för fiskerinäringens främjande, som då sattes till ett belopp af 100,000 kr. har sedermera genom beslut af Riksdagarne 1899, 1900 och 1902 ökats, så att den nu uppgår till 800,000 kr., oberäknadt den summa, som tillkommit genom annuiterers läggande till fonden. Genom beslut af 1904 års Riksdag beviljades på extra stat för 1905 återstoden 200,000 kr. med rätt för Kungl. Maj:t att låta af sistnämnda belopp förskottsvis under 1904 af tillgängliga medel utanordna högst 100,000 kr.

Hittills ha, åtminstone under senare år, disponibla medel så fördelats, att för låns utdelande inom Göteborgs och Bohus län Konungens befallningshafvande därstädes förfogat öfver 85 %, under det att de återstående 15 %, afsedda för samtliga öfriga län, handhafts af kongl. landtbruksstyrelsen.

I Riksdagens skrifvelse n:o 137 från 1904 års riksdag anföres i anslutning till statsutskottets utlåtande följande: »På sätt Riksdagen i skrifvelse den 15 maj 1902 anført, är det af synnerlig vikt, att tillfälle beredes fiskeribefolkningen, särskildt den vid rikets västra kust, att genom lån erhålla medel till anskaffande af för nuvarande förhållanden lämpliga fiskebåtar med de för fiskebedriften afsedda anordningar och maskiner samt fångstredskap m. m. dylikt; och då, enligt hvad upplyst blifvit, den för nämnda län afsedda fond tagits så lifligt i anspråk, att den icke på långt när kunnat tillgodose de på densamma ställda kraf, har Riks-

dagen funnit sig böra bifalla motionärernas förslag om att af det för fonden beviljade anslag å 500,000 kr. må redan nu anvisas förutom af Eders Kungl. Maj:t föreslagna 100,000 kr. jämväl återstoden eller ytterligare 100,000 kr., hvarjämte Riksdagen med hänsyn till tillströmningen af ansökningar om lån från fonden äfven ansett sig böra medgifva, att af det för år 1905 anvisade anslaget må redan under innevarande år af tillgängliga medel förskjutas högst 100,000 kr. Härvid har Riksdagen dock velat uttala den mening, att ifrågavarande ändamål bör vid bifall till detta förslag, och med hänsyn därtill att anuiteterna å lånen alltjämt skola till fondens förstärkande ingå till densamma, anses vara tillgodosedt för en följd af år.»

Af det nu anförda, särskildt då Riksdagen fortfarande understryker den synnerliga vikten af att tillfälle beredes den fiskeriidkande befolkningen att erhålla medel för anskaffande af för nuvarande förhållanden lämpliga fiskebåtar etc., synes oss framgå ett viktigt medgifvande, nämligen det, att, om tillgängliga medel visa sig i nämnvärd grad otillräckliga att motsvara sig yppande lånebehof, all anledning förefinnes att stärka möjligheten för desammas tillfredsställande, d. v. s. höja lånefonden.

Huru ställer det sig nu med afseende på lånebehofven?

Rörande Bohuslän vilja vi endast hänvisa till hvad länsstyrelsen i sin skrifvelse af 31 oktober 1904 anför. Redan i september hade landstingets förvaltningsutskott förmedlat lån till nära 300,000 kr., och hade därefter än ytterligare en mängd låneansökningar inkommit, hvilka emellertid icke detta år kunde beviljas, då fondens medel vore uttömda. Det hade framför allt visat sig, att lån för fiskefartygs förseende med motorer vore begärliga. Konngens befallningshafvande föreställde sig, »att med den lifaktighet, som mer och mer syntes göra sig gällande för utvecklingen och höjandet af det bohuslänska hafs fisket och hvartill årets fiskeriutställning och fiskaremöte i Marstrand säkerligen varit en icke ringa bidragande orsak, lån ur fonden till anskaffande af motorkraft åt fiskerifartyg och äfven till fiskeredskap också fortfarande skulle visa sig vara af behovet påkallade i länet, antagligen i ännu större utsträckning, och möjligt vore, att det framdeles kunde visa sig nödvändigt att äfven få taga fondens tillgångar i anspråk till anläggning af smärre inrättningar för tillgodogörande och förädling af fiskeprodukter, hvartill fonden äfven vore af sedd.»

För öfriga län funnos enligt meddelande från kungl. landtbruksstyrelsen den 17 januari 1905 att disponera 21,199 kr. 95 öre, i hvilken

summa ingår 15 % af fondens återstående 100,000 kr. Sedan dess ha till Malmöhus län ett lån och till Upsala län tre lån å tillsammans 20,000 kr. beviljats. Att möta vidare låneansökningar funnes sålunda kvar i afrundad summa 1,200 kr. Obeviljade ansökningar enbart från Malmöhus län föreligga till ett belopp af 22,000 kr. Sekreteraren i detta läns hushållningssällskap har meddelat, att påtänkta låneansökningar å tillsammans omkring 30,000 kr. måst afböjas på grund af att inga utsikter att erhålla lån förefunnos. Från Blekinge län ha på grund af formella skäl låneansökningar på 9,000 kr. år 1903 afslagits, hvilka emellertid detta år torde återkomma. Från fiskerinämnadens ordförande i Uppsala län har upplysts, att låneansökningar till ett belopp af 14,400 kr. föreligga. I Gäfleborgs län är hushållningssällskapets sekreterare sysselsatt med uppställande af förslag till låneansökningsformulär, då från flera håll inom länet förfrågningar om lån väntas; likaså ha till kungl. landtbruksstyrelsen ingått upplysningar från Västernorrlands län, att fiskare därstädes vore lånespekulanter.

Att i detta fall ett stort behof äfven hos öfriga läns fiskeidkande befolkning förefinnes, torde således ligga i öppen dag, liksom allt tyder på att intresset för tidsenligare fiske såväl från befolkningens som vederbörande myndigheters sida befinner sig i rask och glädjande utveckling. För innevarande år torde emellertid, om till de nyssnämnda 1,200 kr. lägges hvad som kan beräknas inflyta under året af amorterings- och räntemedel, endast, högt tilltaget, 16,000 kr. finnas disponibla att möta lånebehof, som, lågt räknadt, nu vid årets början uppgå till omkring 75,000 kr. Och ännu mera otillfredsställande blir förhållandet efter 1905, då andra medel än annuiteterna icke finnas att tillgå.

Detta är så mycket mera att beklaga, som tack vare hufvudsakligen den ofvan omförmälda fiskeriutställningen ett glädjande intresse för utvecklingen ej blott af västkustfisket, utan äfven i hög grad af fisket vid Skånes kuster samt i Östersjön och Bottenhafvet börjat göra sig gällande. Nya hittills för dessa fisken icke använda redskap börja komma i bruk, större och bättre farkoster för fiske längre ut i hafvet än de hittills för strandfiske brukliga visa sig nödvändiga. Men framför allt har man med exempel från Danmark och vårt eget västkustfiske börjat att alltmer inse motordriftens betydelse icke blott vid fisket utan i synnerhet för fiskens snabba transport till afsättningsorterna. Upplysande i detta afseende är nedanstående tabell.

Utlämnade lån från landtbruksstyrelsen ur fonden för fiskerinäringens befrämjande:

	Till båtar med motorer		Till båtar utan motorer		Till motorer		Till fiskeredskap	
	Antal lån	Kr.	Antal	Kronor	Antal	Kronor	Antal	Kronor
1903	3	20,000	2	3,500	2	3,000	3	2,400
1904	1	8,000	12	19,400	7	10,200	7	9,600
	4	28,000	14	22,900	9	13,200	10	12,000

I två af de större lånen till båtar med motorer ingår ock viss del till fiskeredskap, likaså i ett lån à 2,000 kronor till motor; i denna senare summa sannolikt 800 kronor.

På grund af hvad vi sålunda anfört och då lånenes förmedling samt den föreskrifna säkerheten är af den beskaffenhet att staten ej torde ikläda sig någon risk, men existensvillkoren för en stor del af vårt lands idogaste och fattigaste befolkning afsevärdt främjas, tillåta vi oss föreslå,

att Riksdagen för höjande af fonden för fiskerinäringens befrämjande beviljar ett anslag af 500,000 kr. och däraf 250,000 kr. för år 1906, med rätt för Kungl. Maj:t att för 1905 däraf förskottsvis utanordna 100,000 kr.

Stockholm den 28 jan. 1905.

<i>Karl Starbäck.</i>	<i>Ad. Wiklund.</i>	<i>Julius Centerwall.</i>
<i>C. J. Öberg.</i>	<i>P. Hörnstén.</i>	<i>Henric Öhngren.</i>
<i>Joh. Nydal.</i>	<i>J. Andersson, Baggböle.</i>	<i>Ernst Beckman.</i>
<i>Axel E. Lindvall.</i>	<i>Gustaf W. Roos.</i>	<i>A. Reuterskiöld.</i>
<i>E. Åkerlund.</i>	<i>S. H. Kvarnzelius.</i>	<i>C. J. F. Ljunggren.</i>
<i>Rob. Darin.</i>	<i>B. Lindgren.</i>	<i>E. G. Åkerlind.</i>
<i>Joh. Er. Nordin.</i>	<i>R. Ekholm.</i>	<i>And. Olsson i Mårdäng.</i>
<i>Oscar Trapp.</i>	<i>C. Faxe.</i>	<i>M. Sundström.</i>
	<i>P. Zimdahl.</i>	